

HÄRDOMRÅDEN I FULLERSTAD

Arkeologisk utredning etapp 2 inom fastigheten Fullerstad 5:9,
Skönberga socken, Söderköpings kommun, Östergötlands län.

HAMPUS NORRGREN

Rapporter från Arkeologikonsult 2018:3139

ARKEOLOGIKONSULT
Optimusvägen 14
194 34 Upplands Väsby
Tel: 08-590 840 41

www.arkeologikonsult.se

OMSLAGSBILD: Drönarfoto över utredningsområdet, foto taget från sydöst.

ALLMÄNT KARTMATERIAL: © Lantmäteriet Dnr: 50007066_140003

© Arkeologikonsult 2018

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.
Villkor finns tillgänglig på <http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.sv>

HÄRDOMRÅDEN 1 FULLERSTAD

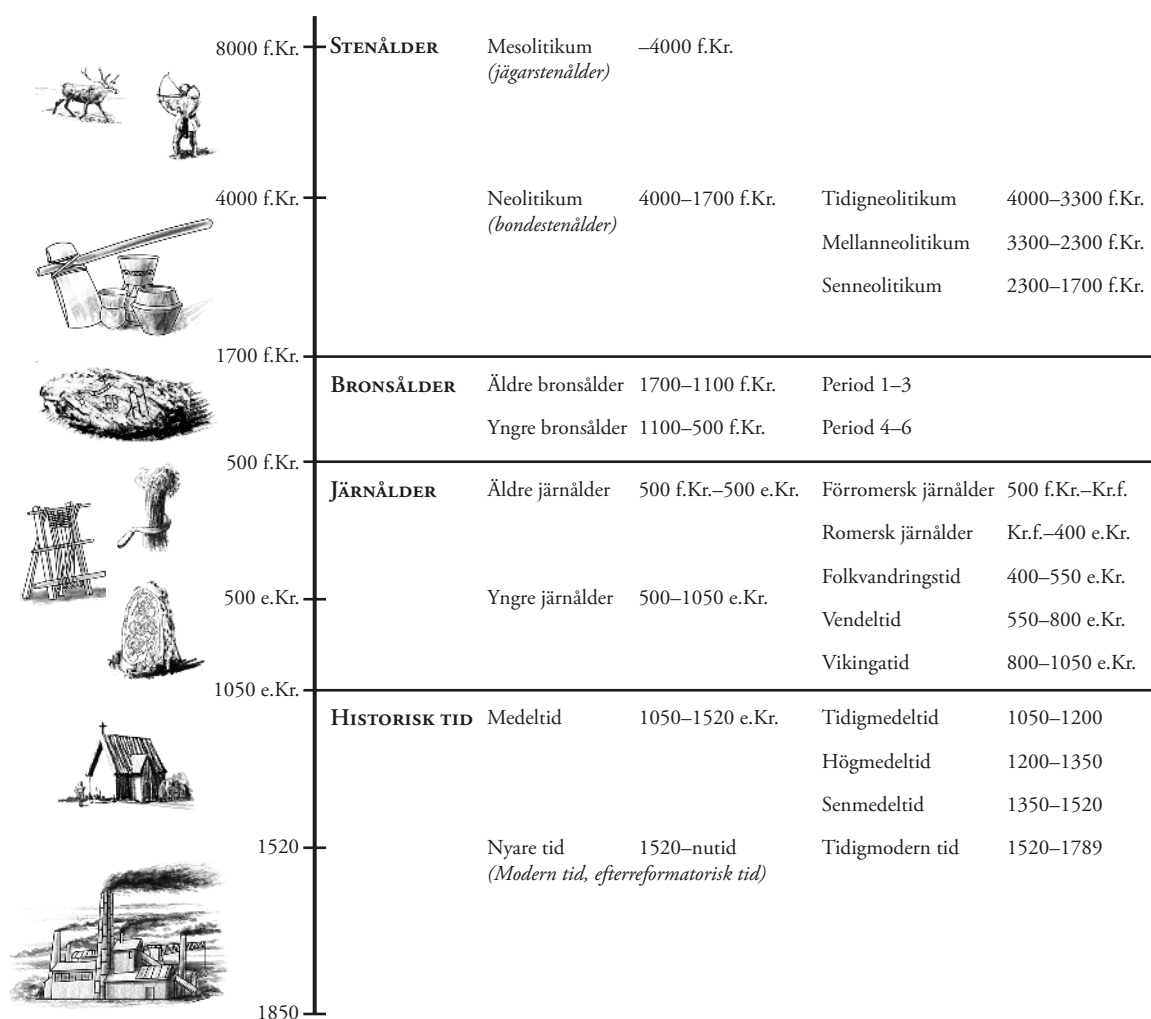
Arkeologisk utredning etapp 2 inom fastigheten Fullerstad 5:9,
Skönberga socken, Söderköpings kommun, Östergötlands län.

HAMPUS NORRGREN

Rapporter från Arkeologikonsult 2018:3139

ARKEOLOGISK PERIODINDELNING

ANTIKVARISK BEDÖMNING

Antikvarisk bedömning anger hur man enligt kulturmiljölagen (1988:950), och till viss del även skogsvårdslagen (1979:429), bedömt lämningen och dess eventuella lagskydd vid registreringstillfället. Den slutgiltiga bedömningen görs alltid av Länsstyrelsen.

Fornlämning är en lämning som omfattas av skydd enligt kulturmiljölagen. För att en lämning ska kunna bedömas som fornlämning krävs att den tillkommit före 1850 genom äldre tiders bruk och att den är varaktigt övergiven. Det är förbjudet att utan tillstånd från länsstyrelsen rubba, ta bort, gräva ut eller på annat sätt ändra eller skada en fast fornlämning.

Bevakningsobjekt innebär att man vid registreringstillfället inte kunnat ta ställning till om lämningen är en fornlämning eller inte.

Övrig kulturhistorisk lämning används för kulturhistoriska lämningar som har tillkommit efter 1850, men som ändå anses ha ett antikvariskt värde. Bedömningen används även för vissa lämningar som inte uppvisar fysiska spår, t.ex. fyndplats eller plats med tradition.

Uppgift om innebär att lämningen endast är känd via kartmaterial, skriftlig eller muntlig källa. Lämningen har inte eftersökts eller kunnat återfinnas i fält.

Undersökt och borttagen betyder att lämningen blivit arkeologiskt undersökt och helt borttagen. Inget skydd enligt kulturmiljölagen kvarstår.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	7
INLEDNING OCH SYFTE.....	7
TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ.....	7
GENOMFÖRANDE	10
Metalldetektering.....	10
Sökschaktning.....	10
RESULTAT	10
Metalldetektering.....	10
Sökschaktning.....	11
TOLKNING OCH SAMMANFATTANDE DISKUSSION	19
SLUTSATS	21
REFERENSER	22
ADMINISTRATIVA UPPGIFTER.....	23
BILAGOR	25
Bilaga 1. Schaktbeskrivning	25
Bilaga 2. Anläggningsbeskrivning.....	29
Bilaga 3. Fyndtabell	35
Bilaga 4. Artlista makrofossil.....	36
Bilaga 5. ¹⁴ C-dateringar.....	37

Figur 1. Utredningsområdet markerat på Terrängkartan. Skala 1:40 000.

Figur 2. Översiktsfoto av utredningsområdet innan schaktning. Foto taget från sydöst.

SAMMANFATTNING

Arkeologikonsult har under april månad 2018 utfört en utredning, etapp 2, inom delar av fastigheten Fullerstad 5:9, Skönberga socken, Söderköpings kommun Östergötlands län. Utredningen föranledes av att Söderköpings kommun önskar upprätta en detaljplan över större delen av fastigheten för bostadsändamål. Vid utredningen som innefattade sökschaktning och metalldetektering i åkermark påträffades förhistoriska lämningar i form av hårdar

och stolphål inom tre avgränsade områden. Utöver detta påträffades två lösfynd i matjordens ytskikt i form av en spetsnackig trindyxa och en vendeltida glaspärla.

Av totalt 103 framtagna anläggningar kom 23 stycken av olika typ att undersökas i syfte att säkerställa fornlämningsstatus samt för att samla in prover till makrofossil- och ¹⁴C-analys.

INLEDNING OCH SYFTE

Söderköpings kommun önskar upprätta en detaljplan över delar av fastigheten Fullerstad 5:9, Skönberga socken, Söderköpings kommun, Östergötlands län för bostadsändamål.

Med anledning av detta har Arkeologikonsult efter beslut från länsstyrelsen i Östergötlands län (Lst dnr 431-11235-17) genomfört en arkeologisk utredning, etapp 2, av det berörda exploateringsområdet. Den planerade exploateringen infattade ett område

på ca 12 hektar, 120 400 m², av vilka majoriteten utgjordes av åkermark men innehöll även två centralt belägna impediment med bitvis synligt berg i dagen.

Syftet med den arkeologiska utredningen var att genom sökschaktning komplementera metall-detektering fastställa förekomsten av fornlämningar inom detaljplansområdet. Ifall fornlämningar påträffades skulle dessa beskrivas och dess utbredning om möjligt avgränsas.

TOPOGRAFI OCH FORNLÄMNINGSMILJÖ

Utredningsområdet ligger sydost om Söderköping intill Skönberga kyrkbys sydöstra gräns och ingår i riksintresseområdet för kulturmiljö Skönberga KE67, som består av ett odlingslandskap med talrika fornlämningsmiljöer och en medeltida kyrka. Landskapet i närområdet präglas av åkermark med uppstickande bergsklackar och impediment.

I norr sluttar terrängen ned mot Strodammen som utgör en uppdämd sjö som ingår i söderköpingsåns huvudavrinningsområde. På motsatt sida om Strodammen och Söderköpingsån höjer sig landskapet och den rådande landskapsbilden bryts här av ett större skogsområde.

Utredningsområdet i sig är beläget i en äldre potatisåker vars södra delar består av en naturlig höjdygg och i norr sluttar det ned mot den närliggande Strodammen. Området ligger på en höjd av 40

meter över havet i söder och 30 meter i norr. Inom utredningsområdet finns två impediment som bitvis utgörs av berg i dagen.

Utredningsområdet är beläget i ett rikt och varierande fornlämningslandskap där de synliga lämningarna från förhistorien utgörs av stensträngar, gravar, fornborgar och hållristningar från brons- och järnålder.

De äldsta synliga spåren i närområdet består av skärvstenshögar och hållristningar från bronsålder. På motsatt sida av Söderköpingsån återfinns ett mindre kluster med hållristningar. Majoriteten av dessa utgörs av skålgropar men intressant är att det bland dessa även finns enstaka skeppristningar (Skönberga 104:1, 105:1, 185:1, 205, 206 och 207).

Intill dessa hållristningar återfinns en skärvstenshög (Skönberga 126:1). Därutöver finns tre registrerade

Figur 3. Drönarfoto över utredningsområdet, foto taget från sydöst.

skärvestenshögar (Skönberga 8:1, 8:2 och 7:2) ca 2 km sydost om utredningsområdet. Dessa är positionerade i och intill ett kluster tillsammans med runda stensättningar (Skönberga 7:1, 7:3 och 73:1).

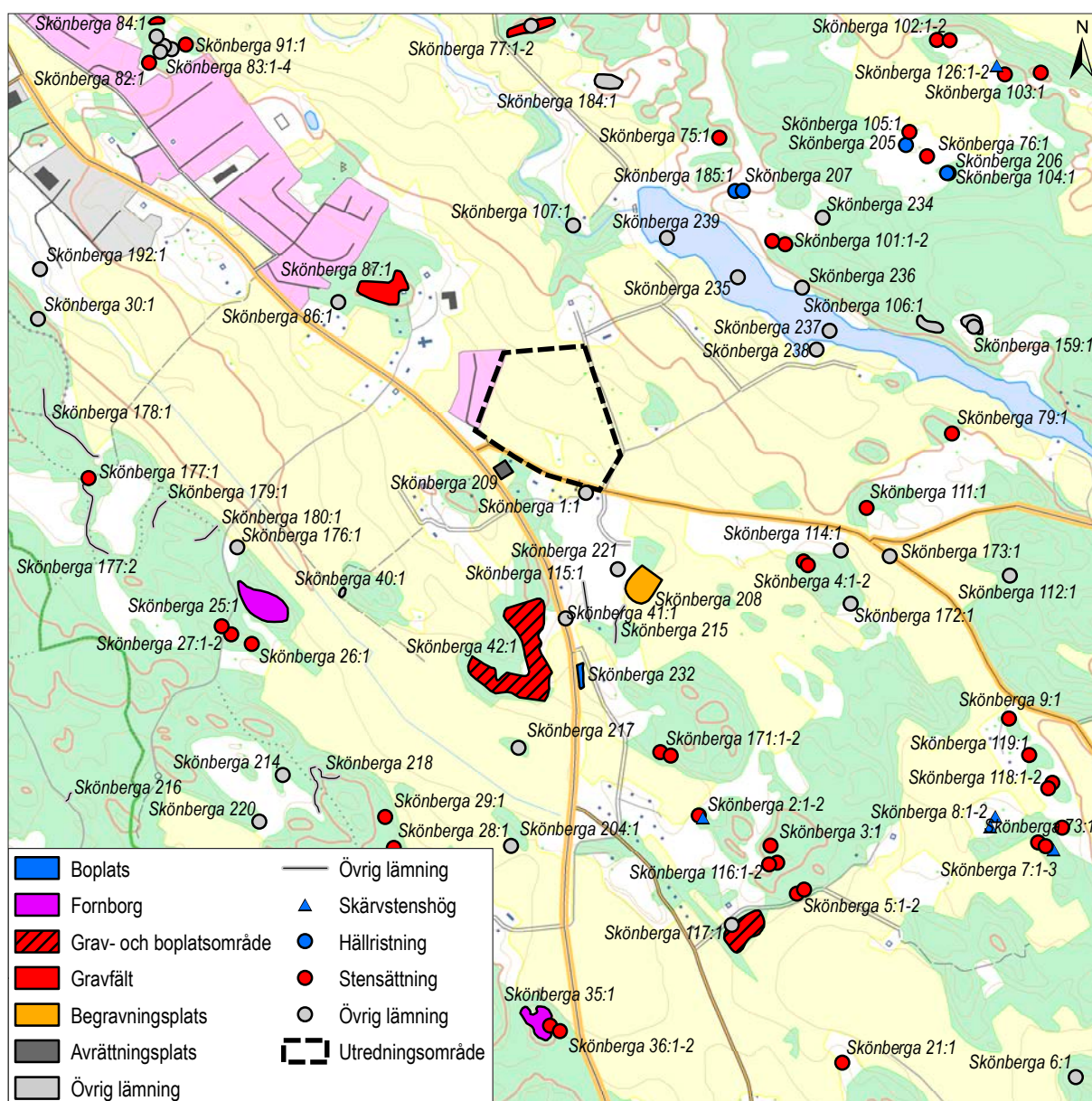
Från äldre och yngre järnåldern utgörs majoriteten av de synliga lämningarna i närområdet av gravar och gravfält. Ett mindre gravfält (Skönberga 86:1) finns ca 500 meter väster om utredningsområdet och består av 32 fornlämningar, bland annat 12 högar och 18 runda stensättningar.

Ytterligare ett gravfält återfinns ca 800 meter sydöst om utredningsområdet (Skönberga 42:1). Detta gravfält dateras från bronsålder till vikingatid och består av 106 registrerade fornlämningar b.la. 8 högar, 85 runda stensättningar och en domarring (FMIS). Detta gravfält kom att delundersökas i olika omgångar under början av 1900-talet. Då påträffades förutom gravar även en förhistorisk husgrund med försänkt golvyta samt ett antal stenyxor. Förekomsten av stenyxorna tolkas indikera att gravar som kan dateras till stenåldern funnits inom gravfältet som annars daterades till bronsålder och vikingatid (Lindberg 2013).

Två registrerade fornborgar från järnålder finns registrerade i närområdet (Skönberga 25:1 och Skönberga 35:1). Dessa är belägna ca 800 meter sydväst respektive 2 kilometer sydost om undersökningsområdet. Skönberga 25:1 undersöktes i tre omgångar under början av 1900-talet. Då påträffades en möjlig skalmurskonstruktion och fynd av bland annat 6 malstenar, 1 eldslagningssten, 2 brynen, bitar av slagg, 1 vävtyngd samt ovanligt stor mängd med organiskt material av trä och ben (FMIS).

Det existerar få registrerade boplatslämningar från brons- och järnålder i det direkta närområdet vilket troligtvis beror på den relativt låga exploateringsgraden av området.

Det närmsta belägna boplatsoområdet återfinns inom de större av de två tidigare omnämnda gravfälten (Skönberga 42:1). Detta innehöll en identifierad husgrund vilket gör att fornlämningsområdet klassificeras som gravfält med tillhörande boplatsoområde (FMIS). Bara ca 90 meter öster om detta gravfält påträffades under 2016 ett mindre boplatsoområde (Skönberga 232). Detta boplatsoområde påträffades

Figur 4. Översiktskarta med utredningsområdet och intilliggande registrerade fornlämningar. Terrängkartan, skala 1:20 000.

under en arkeologisk utredning, etapp 2 som genomfördes av Östergötlands museum under 2016 och bestod av 21 anläggningar, bland annat tre härdar varav en ¹⁴C-daterades till 370–180 f.Kr. (Nyberg & Lundgren 2016).

I utredningsområdets direkta närområde återfinns även ett antal intressanta lämningar från tidigmodernen tid. På motsatt sida av den för undersökningsområdet i söder avgränsande väg 210 finns en avrättningsplats, (Skönberga 209) och ca 400 meter sydöst om utredningsområdet återfinns en registrerad pestkyrkogård, (Skönberga 208). Därutöver är Skönberga kyrka belägen ca 250 meter nordöst om

utredningsområdet. Kyrkan är byggd i romansk stil och dateras till tidig medeltid.

Strax intill utredningområdets nordöstra gräns ligger gården Fullerstad, benämnd som Stora Fullerstad i det historiska kartmaterialet. På storskifteskartan från 1777 utgör gården ett rusthåll och ägde stora åkerarealer i och omkring utredningsområdet.

Ser man till ortnamnen i närområdet så domineras dessa av efterleden -stad, och -by, vilka enligt Franzén är efterleder som är möjliga att koppla till järnålder och medeltid (Franzén 1982).

GENOMFÖRANDE

Metalldetektering

Fältarbetet inleddes med metalldetektering där åkermarken metalldetekterades i sökstråk med ca 20 meters mellanrum. Ursprungligen eftersöktes alla metaller, men då en stor andel järnföremål av recent karaktär påträffades kom en diskriminering att göras där endast ett av fem järnslag grävdes upp och kontrollerades. Alla påträffade ädelmetallslag kontrollerades kontinuerligt.

Sökschaktning

Efter metalldetekteringen vidtog sökschaktning med bandburen grävmaskin av åkermarken och de två impedimenten som var belägna inom utredningsområdet. De upptagna schakten spreds jämt över utredningsområde och drogs vanligtvis med dubbel skopbredd (ca 3 meter). Inom mer låglänta områ-

den där sökschaktning påvisat att förekomsten av förhistoriska anläggningar var mindre sannolik kom enkel skopbredd (1,5 meter) att användas. Schakten grävdes ned till anläggnings- eller kulturlagernivå, alternativt undergrund. Alla upptagna schakt kom att läggas igen efter genomförd utredning.

Samtliga schakt och påträffade anläggningar mättes in och beskrevs skriftligen. Ett urval fotograferades. Inmätningar gjordes med nätverks RTK-GPS med en standardavvikelse på 0,02 meter. 23 stycken anläggningar undersöktes till 50 % med mindre handredskap. Syftet var att säkerställa fornlämningsstatus och för att samla in jordprover för makrofossilanalys och ¹⁴C-analys.

Enstaka fynd av tydligt förhistorisk karaktär samlades in medan samtliga säkra recenta fynd återdeponerades alternativt kasserades.

RESULTAT

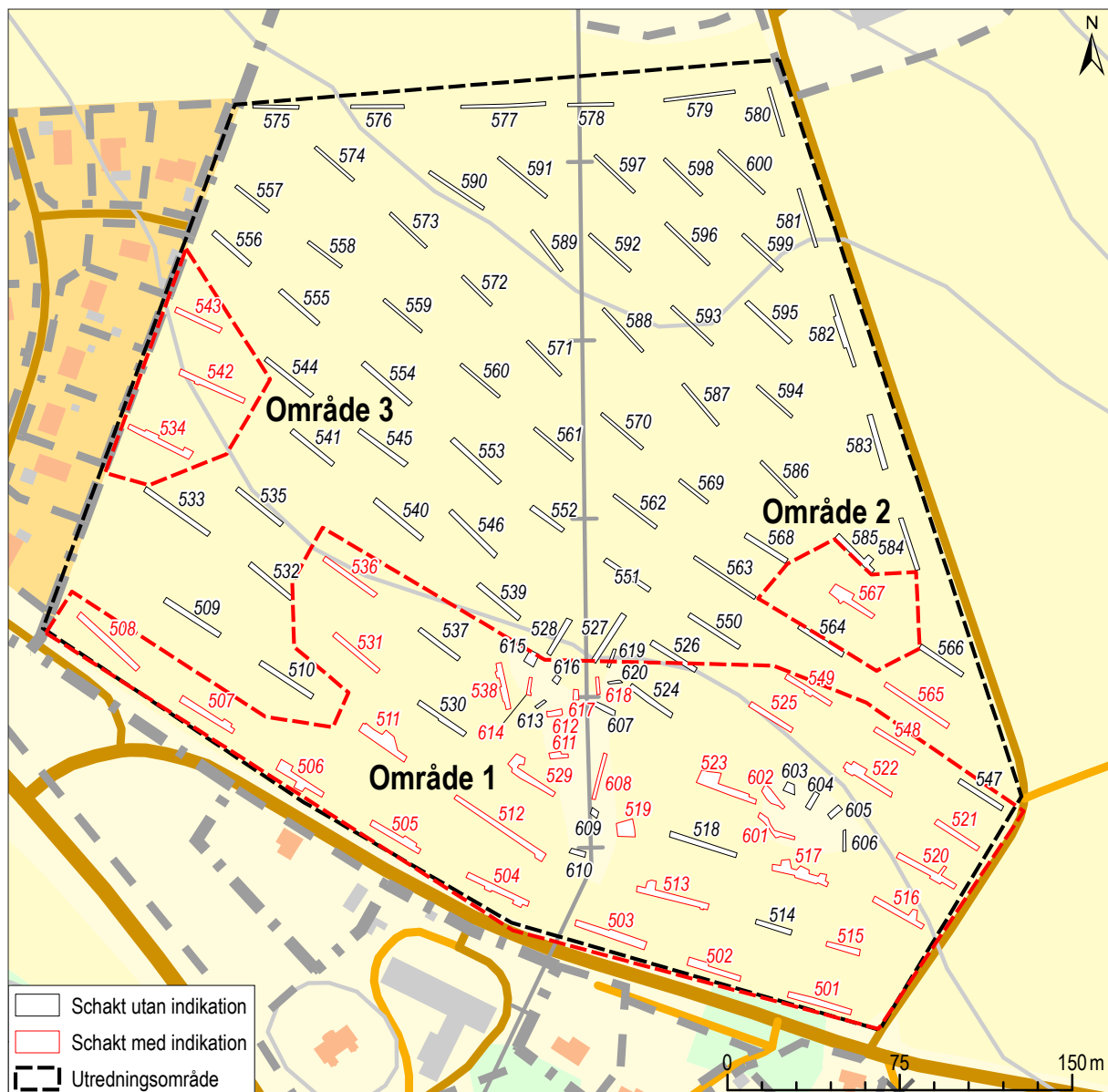
Metalldetektering

Den inledande metalldetekteringen genererade framför allt moderna och tidigmoderna fynd. Majoriteten av dessa kunde kopplas till jordbruket som bedrivits på åkern och många utgjorde delar av moderna jordbruksmaskiner. Därutöver påträffades ett relativt typiskt fyndmaterial för åkermark som odlats under längre tid. Detta utgjordes av enstaka fynd från tidigmodern tid i form av knappar och två blykylor.

Under matjordens avsökning med metalldetektor påträffades även två stenartefakter. Ena utgjordes av en näst intill intakt spetsnackig trindyxa i bergart som kan dateras till slutet av mesolitikum, neolitikum samt början av bronsålder (fynd 1000:582). En intressant notis var att yxan uppvisade en avvikande slipad yta längs med ena långsidan. Det andra fyndet bestod av en slipsten med flera slipytor (fynd 1000:1349).

Figur 5. En spetsnackig trindyxa med en avvikande slipyta längs med ena långsidan. Fyndet påträffades under den inledande metalldetekteringen, skala 1:2.

Figur 6. Översiktskarta med de upptagna schakten med och utan indikation och de tre identifierade områdena. Fastighetskartan, skala 1:3 000.

Sökschaktning

Under den efterföljande sökschaktningen kom totalt 120 schakt om sammanlagt ca 5 821 m² att tas upp, vilket utgör ca 5 % av utredningsområdets totala yta.

I 39 av de 120 schakt som togs upp framkom indikation på fornlämningar, dessa utgjordes av:

- 73 härdar, varav 40 st. var större ovala alt. rektangulära och 33 st. var cirkulära till formen. 33 av dessa härdar hade dessutom en diameter eller längd som var lika med eller översteg 1 meter. Av de härdar som undersöktes hade majoriteten en

någorlunda plan botten medan ett mindre antal var skålförmade eller hade alternativt en lätt rundad botten. De flesta av härdarna innehöll skärvensten och rikligt med kol och sot (Se bilaga 2).

- 24 stolphål
- sex gropar med osäker funktion

Därutöver påträffades ett antal diken av modern alternativt tidigmodern karaktär.

De påträffade anläggningarna fördelade sig i tre rumsligt separerade koncentrationer som härnäst kommer att benämnas som område 1, 2 och 3.

Område 1

Lämningsstyp: Boplatsområde

Antikvarisk benämning: Fornlämning

I utredningsområdets södra del framkom totalt 101 stycken anläggningar vilket utgör ca 84 % av det totala antalet anläggningar som påträffades inom hela utredningsområdet. Av dessa kom 17 stycken anläggningar att undersökas vilket utgör ca 19 % av det totala antalet anläggningar som påträffades inom området. Storleksmässigt uppmätte område 1 ca 39 244 m². Anläggningarna av förhistorisk karaktär bestod av:

- 60 härdar
- 23 stolphål
- 4 gropar av osäker funktion

Undergrunden inom detta område utgjordes framför allt av ljusbeige sand alternativt sandig silt. Område 1 innefattade även de två impediment som fanns inom utredningens område. Dessa kom där det var möjligt att utredas genom sökschaktning och det visade sig att båda impedimenten innehöll lämningar av förhistorisk karaktär. Delar av berghällarna sopades även rent i förhoppningen att stöta på möjliga ristningar men inga hållristningar påträffades.

I söder, väster och öster avgränsas område 1 av utredningsområdets avgränsning och i norr avgränsades området av schakt utan indikation på fornlämning.

Intill vägen som avgränsade området i öster påträffades ett dike i flera av de schakt som togs upp i området. Fynd av tegel i diket vid framrensning indikerar att det bör dateras till tidigmodern tid. I anslutning till det här diket påträffades ett antal stolphål som troligtvis hör till en stängselkonstruktion som fungerat i anslutning till diket.

Ett relativt stort antal stolphål framkom inom område 1. Dessa påträffades både intill det historiska diket men också i anslutning till mindre kluster med härdar och inget av dem var möjligt att passa in i några större övergripande huskonstruktioner.

Fynd

I hård 176 påträffades vid framrensning en mindre skärva keramik av förhistorisk typ. Troligtvis dateras keramiken till äldre järnålder baserat på utseende och datering av intilliggande anläggningar.

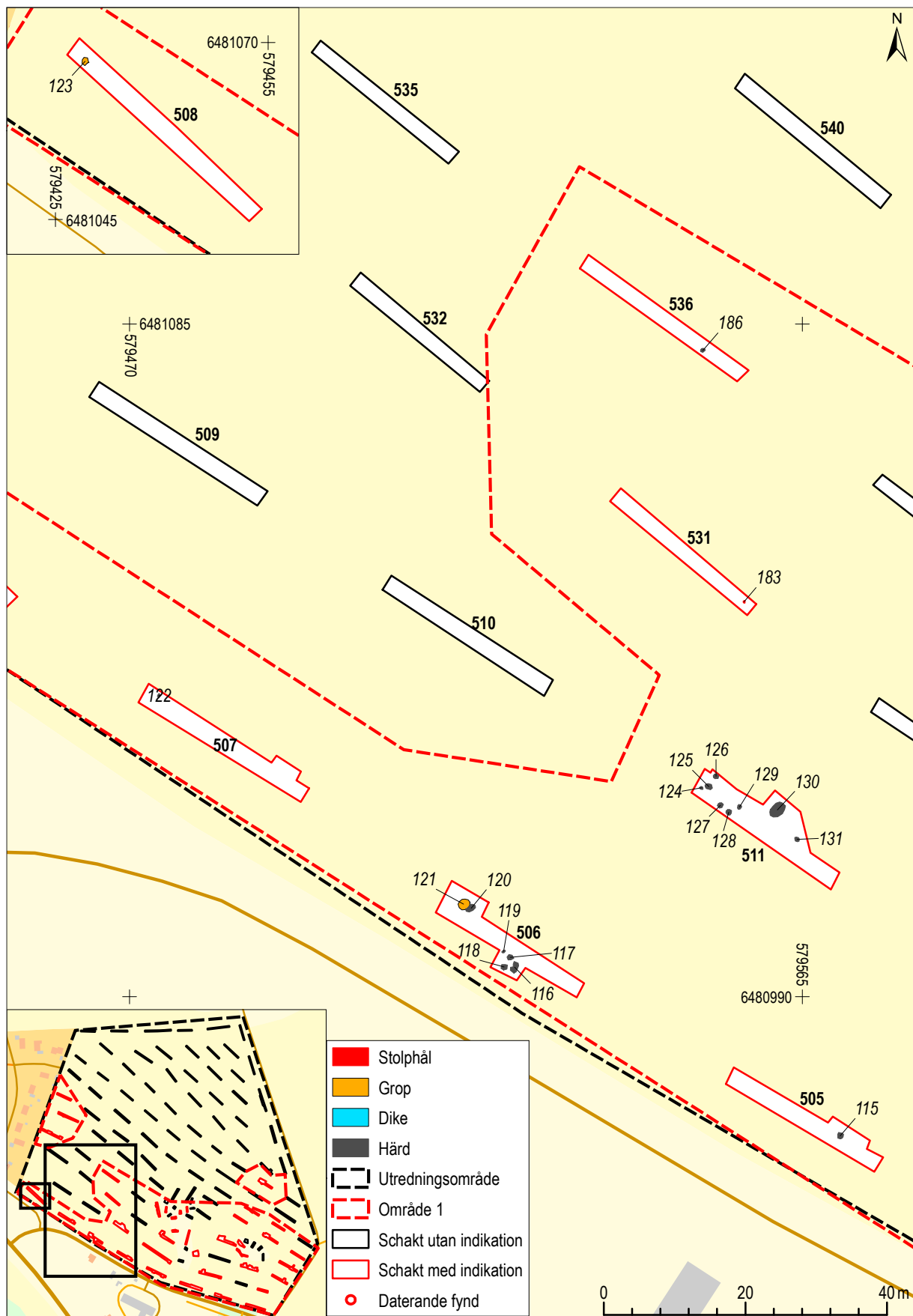
Hård 145 var en större oval hård som kom att undersökas under utredningen. Hården innehöll brända ben och en mindre järnnit.

Analys

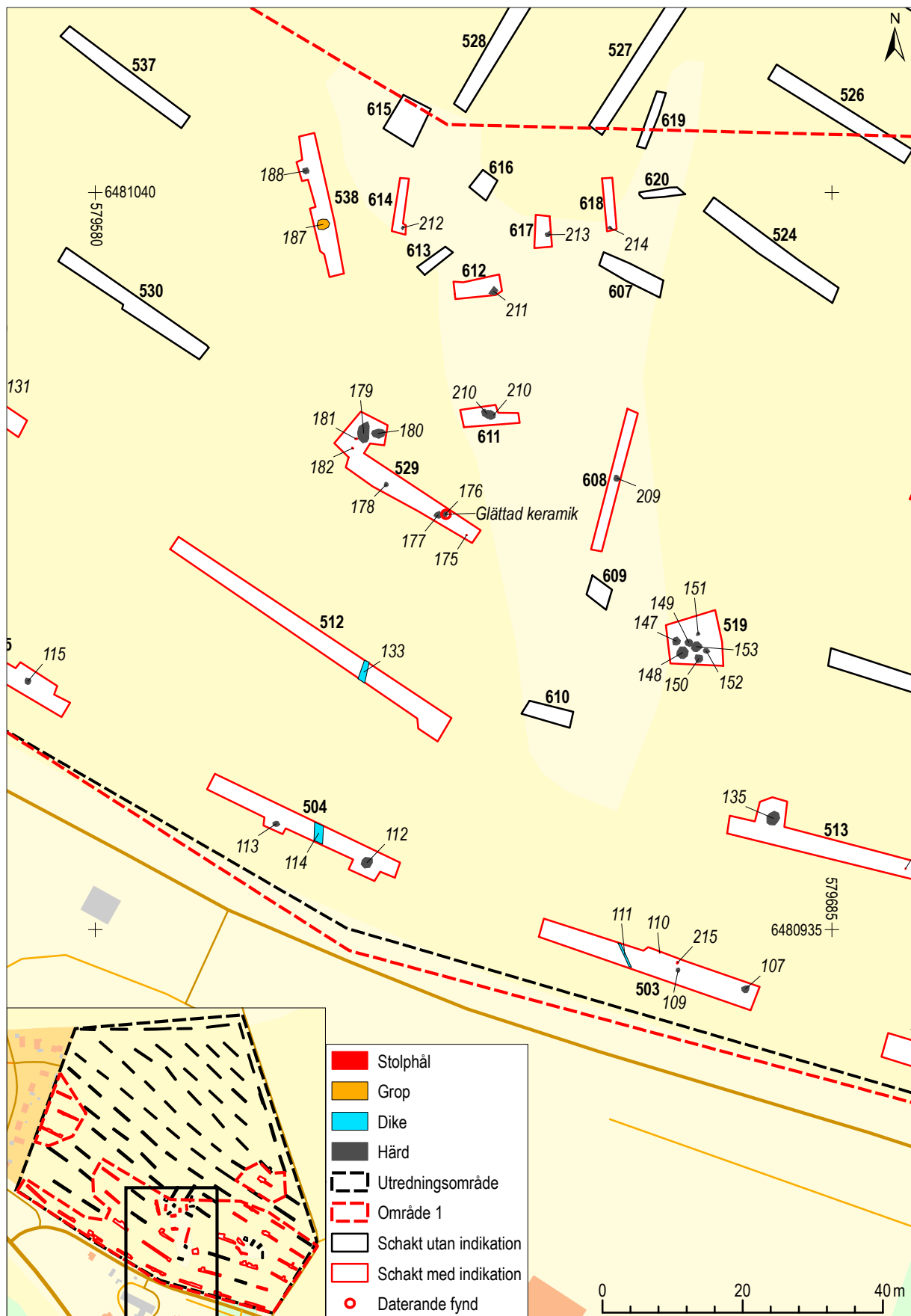
Ett kolprov av björk från hård 145 kom att skickas på ¹⁴C-analys och konstruktionen kom genom det att dateras till 60–230 e.Kr. vilket är ett tidsspänn som placerar konstruktionen i den mittersta delen av äldre järnålder (Se bilaga 5 & 6).

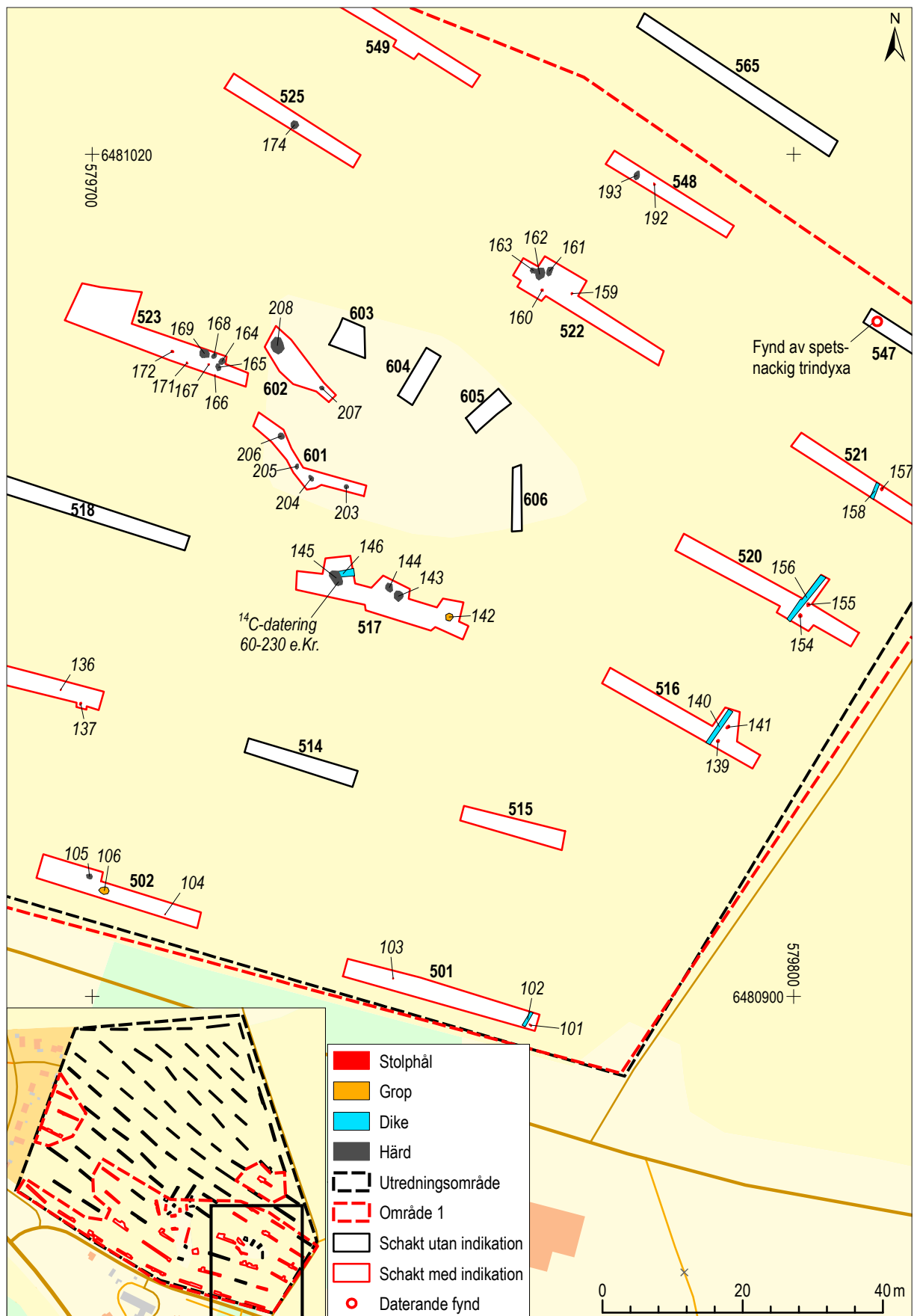
Figur 9. Översiktsbild över hård 162 tillsammans med 161 och 163 från Område 1. Fotot från sydöst.

Figur 8. Karta över nordvästra delen av område 1. Fastighetskartan, skala 1:800.

Figur 8. Karta över centrala delen av område 1. Fastighetskartan, skala 1:800.

Figur 10. Karta över sydöstra delen av område 1. Fastighetskartan, skala 1:800.

Figur 11. Schakt togs upp i syfte att frilägga och därefter borsta delar av berghällarna i de två impedimenten inom den södra anläggningskoncentrationen. Foto från norr.

Figur 12. Hård 145 rensas fram av arkeologen Anders Bornfalk Back. Foto från sydöst.

Område 2

Lämningsstyp: Boplatsområde

Antikvarisk bedömning: Fornlämning

Område 2 bestod av:

- 5 härdar
- 1 stolphål

Samtliga anläggningar påträffades i ett enskilt schakt vilket kom att avgränsas av omkringliggande schakt utan indikation. Ifall tomrummet mellan schaktet med indikation och de utan indikation tas med i beräkningen kom denna anläggningskoncentration att uppmäta ca 2366 m². Detta är dock en ungefärlig area som kan komma att ändras vid fortsatta undersökningar.

Område 2 var beläget nordöst om område 1, en långsmal korridor med schakt utan forntida indika-

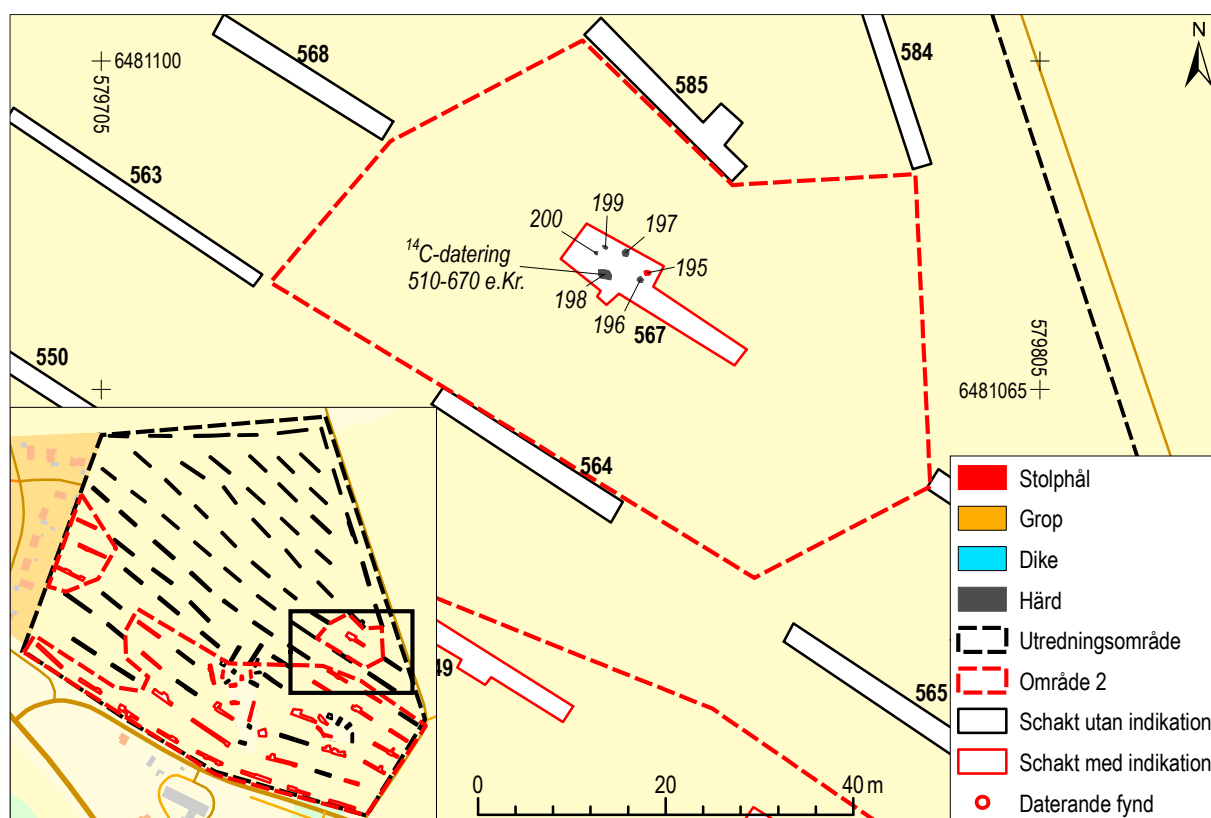
tion skiljer de två områdena åt. Ytterligare motivering till varför detta kluster med anläggningar tolkas utgöra en separat företeelse är att anläggningarna här var anlagda i röd varvig lera. Detta skiljer anläggningarna i Område 2 från Område 1 och Område 3 där majoriteten av anläggningarna var anlagda i sand eller sandig silt. En anläggning kom att undersökas inom området vilket representera 16 % av den totala mängden anläggningar som påträffades.

Fynd

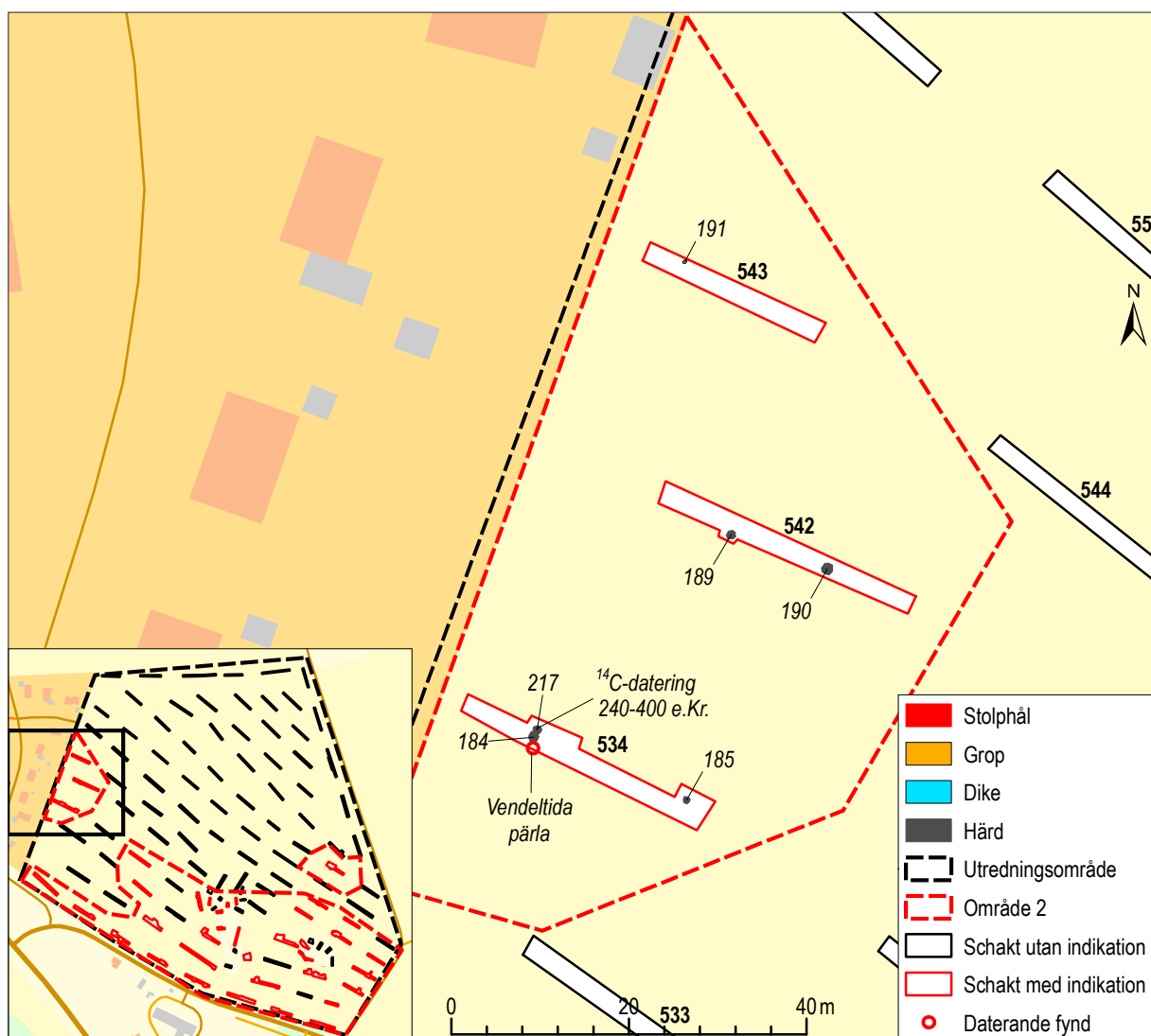
Inga fynd påträffades inom Område 2.

Analys

Härd 198 undersöktes och ett makrofossilsprov samlades in. Provet innehöll en relativt hög koncentration med kol från tall som skickades in för ¹⁴C-analys (Se bilaga 5 & 6). Anläggningen kom utifrån detta att dateras till vendeltid, 510–670 e.Kr. (Se bilaga 5 & 6).

Figur 13. Översiktsskarta över Område 2. Härd 198, daterades till 510–670 e.Kr. Fastighetskartan, skala 1:800.

Figur 14. Karta över område 3. I matjordens ytskikt strax söder om härd 184 och 217 påträffades en vendeltida pärla som kan dateras till 710 e.Kr. Fastighetskartan, skala 1:800.

Område 3

Fornlämningstyp: Boplats

Antikvarisk bedömning: Fornlämning

En mindre koncentration med anläggningar bestående av:

- 5 härdar
- 1 grop

Område 3 utgörs av en yta på ca 3800 m². Dessa framkom intill utredningsområdets västra avgränsning. Område 3 separeras från område 1 genom en enkel rad med schakt utan indikation. Rumsligt verkar Område 3 på grund av sin position intill utredningsområdets västra gräns ha sitt centrum åt väster under dagens villaområde. Anläggningar var anlagda

i en blandning av liknande ljusbeige sand och sandig silt som anläggningarna inom den södra anläggningskoncentrationen.

Figur 15. I matjordens ytskikt intill den västra anläggningskoncentrationen påträffades en vackert dekorerad glaspärla (fynd nr 1000:1652). Utifrån Callmers kronologi kan den dateras till slutet av vendeltid, ca 710–750 e. Kr. Skala 2:1.

Figur 16. Profilbild på det stratigrafiska förhållandet mellan härd 184 och 217 där härd 217 tydligt överlappar och delvis klipper härd 184. Härd 217 kom att dateras till 240–400 e.Kr. Fotot från nordöst.

Fynd

I matjorden strax söder om schaktet som innehöll härdarna 184 och 217 påträffades en glaspärla (fynd nr 100:1652) som utifrån typologi dateras till 710–750 e.Kr, vilket utgör slutet av vendeltid (Figur 14) (Callmer 2003).

Analys

Två anläggningar kom att undersökas inom Område 3 härd 184 och 217, 33 % av anläggningarna som påträffades inom området. Det visade sig under

undersökning att dessa anläggningar överlappade varandra där härd 217 delvis klipper och överlagrar härd 184.

Ett makrofossilprov samlades in från härd 217 som visade sig innehålla kol från björk, tall och ek. Björken kom att skickas in för ^{14}C -analys vilket gav en datering som hamnade mellan 240–400 e.Kr, vilket utgör gränslandet mellan äldre och yngre järnålder (Se bilaga 5 & 6).

TOLKNING OCH SAMMANFATTANDE DISKUSSION

Resultaten från den genomförda utredningen etapp 2 inom Fullerstad 5:9 indikerar att området har använts av människor under längre tid. Ca 20 % av anläggningarna kunde undersökas inom utredningen. Tre härdar, en från vardera område kom att ^{14}C -dateras till perioden 60 e.Kr.–670 e.Kr. vilket representerar ett tidsspänn som sträcker sig från mitten av äldre järnålder fram till mitten av vendeltid.

Område 2 avvek från de andra två genom att anläggningarna inom denna var anlagda på rödbrun varvig leran. Anläggningarna inom Område 1 och 3 påträffades istället i en blandning mellan ljus sand och ljusgul/ beige sandig silt. Detta skulle kunna indikera att område 2 tillkommer vid ett annat tillfälle än de övriga områdena. En genomförd ^{14}C -analys stödjer denna tolkning då en härd från Område 2 kom att dateras till 510–670 e.Kr. vilket

positionerar den i vendeltid och yngre järnålder. Medan Område 1 och 3 genom ^{14}C -analys dateras till 60–230 e.Kr. respektive 240–400 e.Kr. vilket tidsmässigt positionerar dem mellan mitten av äldre järnålder till början av Folkvandringstid och yngre järnålder.

Ett mindre antal stolphål påträffades inom utredningsytan, och var till största del lokaliserade i anslutning till kluster av härdar. Inga av de framtagna stolphålen var möjliga att passa in i större övergripande huskonstruktioner.

Samtliga områden kom att avgränsas inom utredningens område. Sammanlagt sträckte sig de tre områdena över en yta på ca 45 410 m², vilket dock är en ungefärlig area som även den kan komma att ändras vid kommande arkeologiska undersökningar. Tro-

ligt är även att de påträffade fornlämningsområdena fortsätter bortom utredningens avgränsning.

Härdområden från bronsålder och äldre samt yngre järnålder är en relativt vanlig fornlämningskategori i hela södra Skandinavien. Mindre ensamliggande koncentrationer har ofta kopplats samman med djurhållning där härdarna använts för värme och matlagning för herdar under tiden de är ute och valar boskap. Tolkningen kring större koncentrationer som saknar tydliga boplatsslämningar varierar. Vissa menar att dessa områden ska ses som områden ämnade för speciella aktiviteter som inte gärna utförs inom det mer traditionella boplatksområden som exempelvis rostning av cerealier (Carlsson 2011). Andra tolkningsförslag menar att dessa större härdkoncentrationer fungerat som samlingsplatser för aktiviteter med både profana och religiösa förtecken alternativt att dessa områden fungerat som gränsmarkeringar (Carlsson 2011, Petersson 2006, Lönn 2007).

För de härdar som påträffades inom utredningsområdet i Fullerstad 5:9 så påträffades inga cerealier i de makrofossilsanalyser som genomfördes (Se bilaga 5). Utredningen påträffade inte heller några antydningar till eller spår efter religiös praktik eller kultbruk. Majoriteten av härdarna är anlagda på utredningsområdets högsta punkt eller i gränslandet innan det sluttar ner mot Söderköpingsån och Strodammen. Det är alltså möjligt att tolkningen kring liknande

större härdområden som gränsmarkeringar skulle kunna göra sig rådande.

De få fynd som påträffades under utredningen sammanfaller delvis med de erhållna ¹⁴C-dateringar. Både keramiken som påträffades i härd 176 och den vendeltida glaspärla som påträffades som lösfynd i matjorden inom den östra anläggningskoncentrationen kan kopplas till äldre respektive yngre järnålder.

Den spetsnackiga trindyxan som påträffades under den inledande avsökningen med metalldetektor avviker dock från den rådande dateringen för området. Dessa typer av yxor brukar vanligtvis dateras till neolitikum men kan ibland även förekomma under slutet av mesolitikum och tidig bronsålder. Fyndet kan indikera att mänskliga aktiviteter förekommit på eller i närheten av utredningsområdet under en längre tid än vad som indikeras av de genomförda ¹⁴C-analyserna. Dock påträffades inga andra fynd eller anläggningar under utredningen som skulle kunna ge stöd för denna tolkning.

Oavsett hur eller varför den spetsnackiga trindyxan hamnat i området visar fyndet i alla fall på fördelen av att använda sig av en inledande avsökning med metalldetektor under arkeologiska utredningar i åkermark. Under tiden ytor avsöks efter fynd belägna i matjorden så genomförs även en okulär besiktning av matjordens ytskikt vilket ger en möjlighet att träffa på fynd av annat material än metall.

SLUTSATS

Arkeologikonsults utredning identifierade tre fornlämningsområden inom utredningsområdet som förstärker bilden av de arkeologiska värdena inom riksintresseområdet.

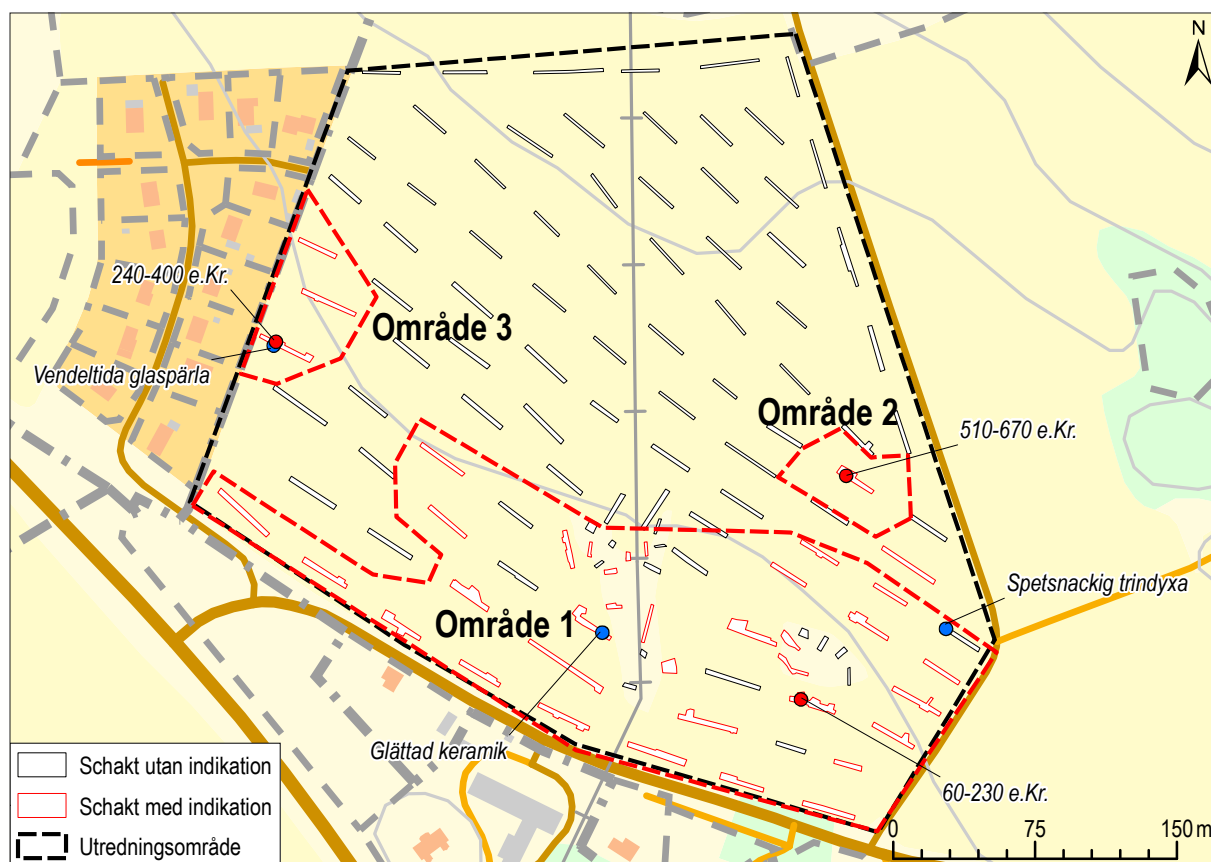
Dessa tre områden innehöll totalt 103 framtagna anläggningar över en sammanlagd yta på 45 410 m². I syftet att säkerställa fornlämningsstatus samt för att samla in prover till makrofossil- och ¹⁴C-analys kom 23 stycken anläggningar, ca 20 %, att undersökas. Ser man till de tre identifierade områdena kom 17 % av de anläggningar som framkom inom Område 1 att undersökas, 16 % undersöktes av de påträffade anläggningarna inom Område 2 och 33 % av anläggningar inom Område 3.

Sett till yta och antalet anläggningar var Område 1 det mest omfattande. Det sträckte sig ca 39 244 m² och innehöll 87 anläggningar av förhistorisk karaktär. Område 2 innehöll 6 anläggningar och sträckte sig ca 2 366 m². Inom område 3 påträffades 6 anläggningar över en yta som sträckte sig ca 3 800 m².

En härd från varje område kom att ¹⁴C-dateras, vilket gav ett resultat som indikerar att område 1 kan dateras till romersk järnålder, område 2 till vendeltid och område 3 till slutet av romersk järnålder och början av folkvandringstid.

Två daterande lösfynd påträffades i matjordens yt-skikt, ena utgjordes av en spetsnackig trindyxa som påträffades inom Område 1 som kan dateras från slutet av mesolitikum till början av bronsålder. Det andra fyndet påträffades inom Område 3 och utgjordes av en vacker vendeltida pärla som var möjlig att datera till omkring 710 e.Kr.

Inget av de tre områdena kan anses vara slutundersökt men kom att väl avgränsas inom utredningsområdets angivna yta. Många frågor kvarstår kring datering och funktion samt hur förhållandet mellan de tre identifierade områdena förhåller sig till varandra och till den rådande fornlämningsbilden i närområdet.

Figur 17. Översiktsskarta över de tre Områden som påträffades under utredningen i Fullerstad. Kartan innehåller även daterande fynd och genomförda ¹⁴C-analyser. Fastighetskartan, skala 1:4 000.

REFERENSER

- CALLMER, J. 2003. Beads in Scandinavia in the early and high medieval periods, ca. AD 400-1200. I: *Ornaments from the past, bead studies after Beck: a book on glass and semiprecious stone beads in history and archaeology for archaeologists, jewellery historians and collectors*. Glover, I., Hughes Brock, H. & Henderson, J. (red). London.
- CARLSSON, T. 2011. *Härdar från yngre bronsålder och äldre järnålder i Lundby, Styrstad. Arkeologisk förundersökning och slutundersökning i samband med planerad villabebyggelse i Lundby, Styrstad 11:6, Styrstad socken, Norrköpings kommun, Östergötlands län*.
- FRANZEN, G. 1982. *Ortnamnen i Östergötland*. Stockholm.
- LINDBERG, R. 2013. *Förbifart Söderköping och Skärgårdslänken. Arkeologisk utredning etapp 1 norr, väster och söder om Söderköping, Drothems och Skönberga socknar samt Söderköpings stad, Söderköpings kommun. Östergötland museum rapport 2013:67*.
- LÖNN, M. 2007. Bohuslänska kokgropar, I: Lönn, M & Cleasson, P. (red). *Vistelser vid vatten, groppkeramiska platser och kokgropar från bronsålder och järnålder. Östergötlands*
- NYBERG, P & LUNDGREN, R. 2016. *Förbifart Söderköping. Arkeologisk utredning etapp 2, Drothems och Skönberga socknar samt Söderköpings stad, Söderköpings kommun, Östergötlands län. Östergötland museum rapport 2016:14*.
- PETTERSON, M. 2006. *Djurhållning och betesdrift. Djur, människor och landskap i västra Östergötland under yngre bronsålder och äldre järnålder*. Riksantikvarieämbetet. Linköping.

ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Beslutande Länsstyrelse:	Östergötlands Länsstyrelse
Beslutsdatum:	2015-12-07
Länsstyrelsens diariennr:	431-11235-17
Arkeologikonsults projektnr:	3139
Uppdragsgivare:	Söderköpings kommun
Typ av undersökning:	Arkeologisk utredning, etapp 2
Fältarbetstid:	9–18 april 2018
Fornlämningsnummer:	
Fastighet:	Fullerstad 5:9
Socken:	Skönberga socken
Kommun:	Söderköping
Landskap:	Östergötland
Län:	Östergötland
Koordinatsystem:	SWEREF99 TM
Höjdsystem:	RH2000
Projektledare:	Hampus Norrgren
Rapportansvarig:	Hampus Norrgren
Fältarbete:	Hampus Norrgren, Anders Bornfalk-Back, Jonna Sarén Lundahl
Kvalitetssäkring:	Johan Blidmo
Fyndfotografering:	Stefan Gustafsson, Ida Söderström
Layout:	Samuel Björklund
Makrofossilanalys:	Stefan Gustafsson, Arkeologikonsult
Fynd:	Fynden förvaras hos Arkeologikonsult i väntan på fördelning.

BILAGA 1. SCHAKTBESKRIVNING

Nr	Max djup (m)	Matjord djup (m)	Beskrivning	Anläggningar	Riktning	Längd x bredd (m)
501	0,45	0,3	Matjord av gråbrun siltig sand med stora enstaka stenar, ca 0,2 x 0,15 m. undergrund av ljusbeige sand.	Två stolphål. 101 och 103 samt ett dike, 102, påträffades.	NV-SÖ	28 x 2,3 m
502	0,45	0,3	undergrund av ljus beigegul sand, enstaka stenar upp emot 0,25 x 0,2 m. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Stolphål 104, grop 106 och hård 105	NV-SÖ	24 x 2,3, vidgades till 3,5 m
503	0,4	0,3	Undergrund av ljus gulbeige sand med enstaka stenar som var upp emot 0,3 x 0,2 m. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Två hårdar 107, 109 och stolphål 108 och 110 samt dike 111	NV-SÖ	31 x 2,7, vidgades till 3,5 m
504	0,4	0,3	Undergrund av ljus gulbeige sand med enstaka stenar upp emot 0,2 x 0,2 m. Schaktet vidgades i syfte att frilägga påträffade anläggningar.	Två hårdar 112 och 113 samt dike 114	NV-SÖ	30 x 2,3, vidgades stundtals till 4 m.
505	0,4	0,3	Undergrund av ljus gulbeige sand, enstaka stenar upp emot 0,15 x 0,15 m. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	En hård 115	NV-SÖ	24 x 2,5 vidgades till 3,7 m
506	0,4	0,3	Undergrund av ljusbrun siltig sand. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 116, 117, 118, 119 och 120 samt grop 121	NV-SÖ	23 x 2, vidgades till 5 m
507	0,4	0,3	Undergrund bestående av ljusbeige sand med grusinslag. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 122	NV-SÖ	27 x 2, vidgades till 4 m
508	0,45	0,3	Undergrund av ljusbeige sand, enstaka stenar upp emot 0,2 x 0,15 m.	Grop 123	NV-SÖ	35 x 2,5 m
509	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	28 x 2,5 m
510	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand, Enstaka stenar upp emot 0,2 x 0,2 m,	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	27 x 2,6 m
511	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka mindre stenar. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131	NV-SÖ	24 x 2,7, vidgades bitvis till 7 m bredd
512	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka mindre stenar. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Stolphål 132 och dike 133.	NV-SÖ	45 x 2,7 m
513	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka stenar. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Stolphål 136 och 137, Hård 135	NV-SÖ	32 x 2,7, vidgades bitvis till 6,7 m bredd
514	0,45	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka mindre stenar.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	16 x 2,5 m
515	0,45	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka stenar. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	En möjlig hårbotten/kollins observerades men mättes inte in	NV-SÖ	15 x 2 m
516	0,45	0,3	Undergrund av ljusbrun sand med enstaka stenar. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Stolphål 139, 141 och dike 140	NV-SÖ	24 x 2,5 vidgades bitvis till 6 m.
517	0,4	0,3	Undergrund av ljusbrun sand. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 143, 144 och 145. Grop 142, dike 146	NV-SÖ	25 x 2,4, vidgades bitvis till 5 m
518	0,45	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	30 x 2,4 m
519	0,4	0,3	Undergrund av ljusbrun sand. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 147, 148, 149, 150, 152 och 153. Stolphål 151	V-Ö	7,5 x 7 m
520	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka stenar. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Stolphål 154, 155, dike 156	NV-SÖ	28 x 3, vidgades bitvis till 8 m
521	0,45	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka stenar.	Stolphål 157 och dike 158	NV-SÖ	22 x 2,5 m
522	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka mindre stenar. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 161, 162, 163 Stolphål 159 och 160	NV-SÖ	24 x 3, vidgades bitvis till 6 m

Bilaga 1. Schaktbeskrivning, forts.

Nr	Max djup (m)	Matjord djup (m)	Beskrivning	Anläggningar	Riktning	Längd x bredd (m)
523	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand. I östra delen av schaktet framträdde ett antal större stenar i kanten på det intilliggande impedimentet. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 164, 165, 168, 169. Stolphål 166, 167, 170, 171, 172. Ränna 173	NV-SÖ	27,5 x 2, vidgades bitvis upp till 7,7 m
524	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 2,5 m
525	0,4	0,3	Undergrund av ljus beige sand.	Hård 174	NV-SÖ	22 x 2,5 m
526	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23 x 2,5 m
527	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand som blev mer lerigare åt nordöst.	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	25 x 2,5 m
528	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	18 x 2,5 m
529	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka stenar. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 176, 177, 178, 179, 180. Stolphål 175, 181, 182	NV-SÖ	24 x 2,5, vidgades bitvis upp till 8,3 m
530	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka mindre stenar.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	24,5 x 2 m
531	0,4	0,3	I västra delen av schaktet bestod undregunden av ljusbeige sand, i söter sträckte sig ett stråk med grusig sand som var utblandad med större sten material som var upp emot 0,3 x 0,2 m.	Stolphål 183	NV-SÖ	25 x 2,5 m
532	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka inslag av silthaltig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	24 x 2,5 m
533	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med enstaka mindre stenar.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	34 x 2,5 m
534	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar. I matjorden direkt söder om schaktet påträffades en vikingatida glaspärkla	Hård 184, 185, 217	NV-SÖ	30 x 2,5, vidgades bitvis upp till 4 m
535	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	25 x 2,5 m
536	0,45	0,3	Undergrund av ljusbrun sand i västra delen av schaktet. I sydöstra delen utgjordes undergrunden av ett stråk med större stenar, upp emot 0,5 x 0,5 m.	Hård 186	NV-SÖ	28 x 2,5 m
537	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand, stråk av silthaltig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 2,5 m
538	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Grop 187, hård 188	NV-SÖ	20,5 x 2,5, vidgades bitvis upp till 3 m
539	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sandig silt med visst inslag av lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23,5 x 2,5
540	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med inslag av silt och lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	26,5 x 2,5
541	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sandig silt med visst inslag av lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23,5 x 2,5
542	0,4	0,3	Undergrund av ljusbrun sand. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 189, 190	NV-SÖ	31 x 2,5, vidgades till 3,2 m
543	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med visst inslag av lera.	Grop 191	NV-SÖ	21,5 x 2,5 m
544	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	26 x 2,5 m
545	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand med avbrytande stråk av gråbrun lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	25,5 x 2,5 m
546	0,4	0,3	Undergrund av ljusbrun sand i nordvästra delen av schaktet. I sydöstra delen bestod undergrunden av brunröd lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	28 x 2,5 m
547	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 2,5 m
548	0,45	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Hård 193. Stolphål 192	NV-SÖ	20 x 2,5 m
549	0,45	0,35	Undergrund av ljusbeige sand. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Stolphål 194	NV-SÖ	22,5 x 2, vidgades till 3 m

Bilaga 1. Schaktbeskrivning, forts.

Nr	Max djup (m)	Matjord djup (m)	Beskrivning	Anläggningar	Riktning	Längd x bredd (m)
550	0,4	0,3	Undergrund av brunrå silt i sydöstra delen av schaktet. I nordvästra delen bestod undergrunden av rödbrun lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	26 x 2,5 m
551	0,4	0,3	Undergrund av grå lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23 x 2,5 m
552	0,5	0,35	Undergrund av grå lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	17 x 2,5 m
553	0,45	0,3	Undergrund av ljusbeige sand i nordvästra delen av schaktet. Mer lerig undergrund i sydöstra delen.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	28 x 1,6 m
554	0,4	0,3	Undergrund av brunröd varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	27,5 x 1,6 m
555	0,4	0,3	Undergrund av brunröd varvig lera. Fläckar av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 1,6 m
556	0,4	0,3	Undergrund av ljusbrun lerig sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	21 x 1,6 m
557	0,4	0,3	Undergrund av brunrå lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	18 x 1,6 m
558	0,45	0,3	Undergrund av brunrå lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	18 x 1,6 m
559	0,4	0,3	Undergrund av gråbrun lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 1,6 m
560	0,4	0,3	Undergrund av gråbrun lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 1,5 m
561	0,4	0,3	Undergrund av gråbrun lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	21,6 x 1,6 m
562	0,4	0,3	Undergrund av gråbrun lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23 x 1,6 m
563	0,4	0,3	Undergrund av brunrå lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	32 x 1,6 m
564	0,4	0,3	Undergrund av brunrå lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23 x 2 m
565	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	33 x 2,3 m
566	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand och enstaka mindre stenar.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 2,5m
567	0,4	0,35	Undergrund av gråbrun lera. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 195, 196, 197, 198, 199, 200	NV-SÖ	22 x 2, vidgades bitvis upp till 6,5 m
568	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	21 x 2,6 m
569	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	15,6 x 1,6 m
570	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23,5 x 1,6 m
571	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	21 x 1,6 m
572	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	18 x 1,6 m
573	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 1,6 m
574	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 1,6 m
575	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	V-Ö	20 x 1,6 m
576	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	V-Ö	23,5 x 1,6 m
577	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	V-Ö	37 x 1,6 m
578	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	V-Ö	20 x 1,6 m
579	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	31,6 x 1,6 m
580	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 1,6 m
581	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	26 x 1,6 m
582	0,4	0,3	Undergrund av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	32 x 1,6, vidgades till 3 meter.
583	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	24,5 x 1,6 m
584	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	24 x 1,6 m
585	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 2,5, vidgades till 5 m
586	0,4	0,3	Undergrund av brun silt.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 1,6 m
587	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23,6 x 1,6 m
588	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	25,4 x 1,6

Bilaga 1. Schaktbeskrivning, forts.

Nr	Max djup (m)	Matjord djup (m)	Beskrivning	Anläggningar	Riktning	Längd x bredd (m)
589	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	22 x 1,6 m
590	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	28,6 x 1,6 m
591	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	27 x 1,6
592	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	24 x 1,6 m
593	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	24 x 1,6 m
594	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	20 x 1,6 m
595	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera i nordvästra delen av schaktet i den syd östra bestod undergrunden av ljusbeige sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	26 x 2 m
596	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	26 x 1,6 m
597	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23 x 1,6 m
598	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23 x 1,6 m
599	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	23 x 1,6 m
600	0,4	0,3	Undergrund av rödbrun varvig lera.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	27 x 1,6 m
601	0,45	0,15	Undergrund av ljusbeige sand. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 203, 204, 205 ,206	NV-SÖ	18 x 2 m
602	0,3	0,2	Undergrund av ljusbeige sand. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 207, 208	NV-SÖ	13 x 4 m
603	0,2	0,1	Undergrunden utgjordes av berghäll.	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	5 x 4 m
604	0,3	0,15	Undergrunden utgjordes av berghäll.	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	8 x 2,5 m
605	0,4	0,3	Undergrund av ljusbrun sand, i Västra delen av schaktet utgjordes undergrunden av berghäll.	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	6 x 3 m
606	0,2 -0,4	0,2	Undergrund utgjordes av ljusbrun sand.	Inga anläggningar påträffades.	N-S	9 x 1,5 m
607	0,2	0,1	Undergrunden av ljusbrun sand.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	10 x 2
608	0,35	0,2	Undergrunden av ljusbrun sandig lera.	Hård 209	NÖ-SV	20 x 1,6 m
609	0,05 -0,15	0,5	Undergrund bestående av berg i dagen.	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	3 x 3,6 m
610	0,35	0,15	Undergrund av ljusbrun sand med inslag av mindre sten.	Inga anläggningar påträffades.	NV-SÖ	7 x 2 m
611	0,4	0,2	Undergrund av ljusbrun sand med inslag av småsten. Schaktet breddades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 210	Ö-V	8 x 1,6, vidgades till 2,3 m
612	0,35	0,2	Undergrund av ljusbrun sand med inslag av småsten.	Hård 211	Ö-V	6,7 x 2,7 m
613	0,3	0,15	Undergrund av ljusbrun sand med inslag av småsten.	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	5 x 1,6 m
614	0,5	0,2	Undergrund av ljusbrun sand med inslag av grus och småsten. Schaktet vidgades för att frilägga påträffade anläggningar.	Hård 212	NÖ-SV	7,6 x 1,6, vidgades till 2 m
615	0,4	0,2	I norra delen av schaktet framkom berg direkt under myllan, i sydvästra delen bestod undergrunden av ljusbrun sand.	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	5,5 x 5 m
616	0,4	0,2	Undergrund av ljusbeige sand	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	3 x 3 m
617	0,3	0,15	Undergrund av ljusbrun sand	Hård 213	N-S	5 x 2,5 m
618	0,6	0,2	Undergrunden bestod av ljusbrun sand, sluttning där matjorden var väldigt tjock i nordöst	Hård 214	NV-SÖ	7 x 1,6
619	0,4	0,2	Undergrund av ljusbrun siltig sand.	Inga anläggningar påträffades.	NÖ-SV	8,5 x 1,6 m
620	0,4	0,15	Undergrund av ljusbrun siltig sand.	Inga anläggningar påträffades.	Ö-V	6,5 x 1,6 m

BILAGA 2. ANLÄGGNINGSBESKRIVNING

Anläggnings ID	Typ	Storlek i plan (m)	Djup/höjd (m)	Beskrivning	Tolkning
101	Stolphål	0,5 x 0,3	Ej undersökt	Oval ljusbrun mörkfärgning som innehöll ett antal stenar med storlek upp mot 0,15 x 0,1 m	Ett stenskott stolphål som troligtvis hör samman med dike 102 väster om stolphålet.
102	Dike	2,3 x 0,5	Ej undersökt	Avlångt recent täckdike som är möjligt att följa i flera av schaktet i närområdet. Verkar som att de större stolphålen som påträffas i anslutning till diket hör till samma överhängande konstruktion.	Recent täckdike
103	Stolphål	0,15 i diameter	Ej undersökt	Rund mörkfärgning som i plan kunde ses innehålla sot och kol samt skörbränd småsten.	Möjligt stolhål
104	Stolphål	0,12 x 0,09	Ej undersökt	Mindre rundad mörkfärgning som i plan innehöll grå sotig och kolhaltig sand.	möjligt stolphål/störhål
105	Härd	0,8 x 0,65	0,12	Rundad härd. Aningen flack med antydan till konkava nedgrävningskanter och skålformad botten.	Härd
106	Grop	1,4 x 1,1	Ej undersökt	Oval större nedgrävning innehållande brungrå sand och enstaka stenar som var upp mot 0,2 x 0,15 m.	Grop/nedgrävning
107	Härd	1,25 x 1,1	Ej undersökt	Oval härd innehållande sot, kol och skärvsten upp mot 0,1 x 0,1 m.	Härd
108	Utgår	0,18 i diameter	Utgår	Utgår, Stenlyft	Utgår
109	Härd	0,8 i diameter	0,1	Oval härd som i plan observerades innehålla sot, kol och skärvsten upp mot 0,15 x 0,1 m. Anläggningen hade en plan botten i profil och konkava sidor. Vid snittning av anläggningen påträffades ett stolphål som låg i direkt anslutning till härden, 215. Fyllningen i härden utgjordes av en tunn lians av sot och kol samt enstaka skärvsten.	Härd
110	Stolphål	0,1 x 0,09	Ej undersökt	Rund mörkfärgning som i plan observerades innehålla svart/mörkbrun sand, sot och kol.	Stolphål/störhål
111	Dike	4 x 0,4	Ej undersökt	Avlångt täckdike som sträckte sig i nordvästlig-sydöstlig riktning.	Troligt recent täckdike
112	Härd	1,6 x 1,4	0,1	Oval härd som i plan observerades innehålla sot, kol och skärvsten upp mot 0,1 x 0,1 m. I profil hade anläggningen en plan botten och konkava sidor. Anläggningen verkar ha sjunkit ihop då ett lager med sand täckte anläggningens centrala delar.	Härd
113	Härd	0,9 i diameter	0,15	Rund härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten upp mot 0,15 x 0,15 m. Hade en rundad botten i profil och konkava sidor. Innehöll rikligt med kol och skörbränd sten.	Härd
114	Dike	2,7 x 1	Ej undersökt	Aningen bredare dike som sträckte sig åt nordväst sydöst.	Troligt recent täckdike
115	Härd	0,9 x 0,7	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten upp mot 0,15 x 0,1 m.	Härd
116	Härd	1,15 x 0,8	Ej undersökt	Aningen oregelbunden i plan. Tydlig härd som verkar ha blivit störd av plogens framfart i sina centrala delar. I plan observerades anläggningen innehålla kol, sot och skärvsten upp mot 0,08 x 0,08 m.	Härd
117	Härd	0,7 i diameter	Ej undersökt	Rund härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten upp mot 0,05 x 0,05 m.	Härd
118	Härd	0,8 i diameter	Ej undersökt	Rund härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten upp mot 0,1 x 0,1 m. Störd i östra delen, troligtvis av plogen.	Härd
119	Härd	0,45 x 0,35	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten upp mot 0,07 x 0,07 m.	Härd

Bilaga 2. Anläggningsbeskrivning, forts.

Anläggnings ID	Typ	Storlek i plan (m)	Djup/höjd (m)	Beskrivning	Tolkning
120	Härd	1,4 x 0,95	0,17	Oval härd med okulärt, kol, sot och skörbränd sten i plan. Var positionerad intill en större sten nordväst om anläggningen. Hade en lätt rundad botten och sluttande nedgrävningskanter. Fyllningen bestod av rikligt mängd sot kol och skörbränd sten samt ljusgul sand.	Härd
121	Grop	1,65 x 1,5	Ej undersökt	Rundad nedgrävning med oklar funktion. Anläggningen observerades i plan innehålla gråbrun sand och en större centralt uppstickande sten, 1,1 x 0,5 m. Anläggningen skär härd 120 i öster.	Trolig recent stensprängningsgrop
122	Härd	0,45 i diameter	Ej undersökt	Rund härd, tunn lins innehållande kol, sot och enstaka skrävig sten upp mot 0,07 x 0,07 m.	Härdbotten
123	Grop	0,9 i diameter	Ej undersökt	Rundad nedgrävning innehållande gråbrun sand och fnyk av kol. Oklar funktion.	Grop/nedgrävning
124	Härd	0,5 i diameter	Ej undersökt	Rund härd som i plan observerades innehålla kol och sot.	Härd
125	Härd	0,85 x 0,75	Ej undersökt	Oval/rundad härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skrävsten.	Härd
126	Härd	0,7 i diameter	Ej undersökt	Rund härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skrävsten.	Härd
127	Härd	0,7 i diameter	Ej undersökt	Rund härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skrävsten	Härd
128	Härd	0,65 x 0,45	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skrävsten.	Härd
129	Härd	0,65 x 0,5	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skrävsten.	Härd
130	Härd	2,4 x 1,55	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skrävsten.	Härd
131	Härd	0,55 x 0,45	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skrävsten.	Härd
132	Utgår	0,13 i diameter	Ej undersökt	Troligt stenlyft	Stenlyft
133	Dike	2,8 x 1	Ej undersökt	Recent dike. Tegelkross observerades vid framrensning.	Dike
134	Härd	1,85 x 1,5	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skrävsten. En större sten i norra delen av anläggningen ca 0,4 x 0,4 m.	Härd
135	Härd	2,25 x 1,8	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skrävsten.	Härd
136	Stolphål	0,15 i diameter	Ej undersökt	Runt stolphål som i plan observerades innehålla kol, sot och en uppstickande sten, ca 0,12 x 0,1 m.	Stolphål
137	Stolphål	0,4 x 0,3	Ej undersökt	Oval mörkfärgning, i plan innehöll det grå sand och fnyk av sot och kol.	Troligt stolphål
138	Härd	0,5 x 0,35	Ej undersökt	Oval kolhaltigt och sotfärgad lins.	Möjlig härdbotten
139	Stolphål	0,5 x 0,45	Ej undersökt	Rundat stolphål intill dike 140. I plan observerades det innehålla ljusbrun sand och flertalet stenar, upp mot 0,15 x 0,1 m.	Stolphål som troligtvis hör till dike 140
140	Dike	6 x 0,45	Ej undersökt	Fortsättning på dike 102 som löper i nordöstlig sydvästlig riktning. Likt första gången diket observerades så följs det med stolphål på östra sidan.	Dike
141	Stolphål	0,45 i diameter	Ej undersökt	Rund stolhåll med flertalet stenar, upp mot 0,15 x 0,15 m som troligtvis utgjort stenskoning. Ligger intill dike 140.	Stolphål som troligtvis hör till dike 140

Bilaga 2. Anläggningsbeskrivning, forts.

Anläggnings ID	Typ	Storlek i plan (m)	Djup/höjd (m)	Beskrivning	Tolkning
142	Grop	1 x 0,9	Ej undersökt	Rundad nedgrävning. I plan observerades den innehålla brungråa sand. En större sten stack upp ur anläggningen i dess västra del, ca 0,4 x 0,3 m.	Grop/nedgrävning
143	Härd	1,4 x 1,2	Ej undersökt	Rundad härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Härd
144	Härd	1,2 x 1,1	Ej undersökt	Rundad härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Härd
145	Härd	2,35 x 1,65	0,13	Oval härd. I profil observerades en flack aningen konkav nedgrävningskant. Anläggningens botten var ojämn. Fyllningen bestod av gråbrun sand blandat med kol, sot och skärvsten i storlek 0,06 x 0,06 till 0,2 x 0,15 m. Fynd av brända bens samt ett spikhuvud av äldre karaktär. Delvis skadad av dike 146 i norr.	Härd
146	Dike	3,5 x 0,65	Ej undersökt	Dike som skär och skadar härd 145. Sträcker sig i östlig-västlig riktning.	Dike
147	Härd	1,15 x 1,1	0,2	Rundad härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten. Tunn lins med kol och sot, bland fyllningen påträffades hårt skörbränd sten.	Härd
148	Härd	2,1 x 1,85	Ej undersökt	Rundad härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Härd
149	Härd	1,75 x 1,2	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Härd
150	Härd	2 x 1,45	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Härd
151	Härd	0,5 x 0,45	0,2	Rund mörkfärgning som i plan observerades innehålla grå sand, fnyk av kol och ett flertal skärviga stenar. Fyllningen utgjordes av gråbrun sand blandat med skärviga och skörbrända stenar som vilade på en bädd av sot och kol.	hårdgrop
152	Härd	0,8 x 0,75	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Härd
153	Härd	1,6 x 1,3	Ej undersökt	Rundad härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Härd
154	Stolphål	0,5 x 0,45	Ej undersökt	Rund mörkfärgning som i plan observerades innehålla sand med flertalet stenar upp mot 0,3 x 0,2 m	Stolphål
155	Stolphål	0,4 i diameter	Ej undersökt	Runt stolphål som i plan observerades innehålla kol, sot och en uppstickande sten, ca 0,2 x 0,15 m.	Stolphål tillhörande dike 156
156	Dike	8 x 0,45	Ej undersökt	Recent dike, troligtvis samma som 102 och 140.	Dike
157	Stolphål	0,55 x 0,5	Ej undersökt	Runt stolphål som i plan observerades innehålla ljusbrun sand med flertalet stenar upp mot 0,3 x 0,25 m.	Stolphål , troligtvis hörande till dike 156
158	Dike	2,3 x 0,45	Ej undersökt	Dike, fortsättning på dike 102, 140 och 156.	Dike
159	Stolphål	0,35 x 0,3	Ej undersökt	Runt stolphål som i plan observerades innehålla grå sand med ett antal uppstickande stenar, ca 0,15 x 0,1 m.	Stolphål
160	Stolphål	0,4 x 0,35	Ej undersökt	Runt stolphål som i plan observerades innehålla grå sand, fnyk av kol och flertalet stenar upp mot 0,15 x 0,1 m.	Stolphål.
161	Härd	1,1 x 0,7	Ej undersökt	Oval härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Härd
162	Härd	1,6 x 1,3	0,14	Rundad härd som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten. I profil hade den en flack aningen oregelbunden botten. Fyllningen utgjordes av kol, sot och skärvsten.	Härd

Bilaga 2. Anläggningsbeskrivning, forts.

Anläggnings ID	Typ	Storlek i plan (m)	Djup/höjd (m)	Beskrivning	Tolkning
163	Hård	0,6 i diameter	Ej undersökt	Oval hård som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Hård
164	Hård	0,98 x 0,8	0,15	Rundad hård som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten. Svag skålformad i profil. Innehöll framför allt skörbränd sten och sot. Endast en mindre mängd kol.	Hård
165	Hård	0,55 x 0,5	Ej undersökt	Rund hård som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvig sten.	Hård
166	Stolphål	0,25 i diameter	Ej undersökt	Rund mörkfärgning som i plan observerades innehålla grå sand med mindre skärviga stenar, ca 0,05 x 0,05 m stora.	Stolphål
167	Stolphål	0,35 x 0,3	Ej undersökt	Rund mörkfärgning som i plan observerades innehålla gråbrun sand och enstaka skrävig sten, ca 0,08 x 0,08 m stora.	Stolphål
168	Hård	0,75 x 0,67	Ej undersökt	Rund hård som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Hård
169	Hård	1,3 x 1,1	Ej undersökt	Rund hård som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Hård
170	Utgår	Utgår	Utgår	Utgår, troligt stenlyft	Utgår
171	Stolphål	0,3 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär mörkfärgning, i plan observerades anläggningen innehålla gråbrun sand.	Stolphål
172	Stolphål	0,3 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär mörkfärgning, i plan observerades anläggningen innehålla gråbrun sand.	Stolphål
173	Ränna	7 x 0,7	0,07	Rännliknande mörkfärgning, två avlånga parallellt gående mörkfärgningar som smalnar av och viker av mot varandra i en u-formation. I mitten saknas mörkfärgning. Trodde först att det kunde utgöra någon form av ränna men efter att anläggningen snittats samt avsökts med metalldetektor och recent spik påträffades antas den ugöra spår efter jordbruk.	Plogspår
174	Hård	1 x 0,9	Ej undersökt	Rundad hård som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Hård
175	Stolphål	0,25 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär mörkfärgning i plan, innehöll mörgrå sand och fryk av kol.	Stolphål
176	Hård	0,55 x 0,5	Ej undersökt	Cirkulär mörkfärgning i plan, innehöll mörgrå sand och fryk av kol.	Hård
177	Hård	1,1 x 0,85	Ej undersökt	Aningen oregelbunden form i plan. Innehållande kol, sot och enstaka skärvsten.	Härdbotten
178	Hård	0,65 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär hård som i plan innehöll kol, sot och skärvsten.	Hård
179	Hård	2,4 x 1,7	Ej undersökt	Oval hård som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Hård
180	Hård	1,8 x 1,2	Ej undersökt	Oval hård som i plan observerades innehålla kol, sot och skärvsten.	Hård
181	Stolphål	0,4 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär mörkfärgning i plan, innehöll mörgrå sand och fryk av kol. Ett antal mindre skärviga stenar observerades. Ca 0,15 x 0,1 m stora.	Stolphål
182	Stolphål	0,4 x 0,3	Ej undersökt	Cirkulär mörkfärgning i plan, innehållande ljusgrå sand och kolnyk.	Stolphål
183	Stolphål	0,35 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär mörkfärgning i plan, innehållande mörkgrå sand, sot och kol. Enstaka obrända stenar, ca 0,08 x 0,08 m stora.	Stolphål

Bilaga 2. Anläggningsbeskrivning, forts.

Anläggnings ID	Typ	Storlek i plan (m)	Djup/höjd (m)	Beskrivning	Tolkning
184	Härd	1,1 x 1	0,2	Cirkulär härd med synligt kol, sot och skörbränd sten i plan. Vid undersökning visade det sig att härd 217 delvis överlagrade och klippte härd 184. Anläggningen hade en plan botten och konkava sidor.	Härd
185	Härd	0,75 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
186	Härd	0,65 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
187	Grop	1,7 x 1,3	Ej undersökt	Oval mörkfärgning, i plan innehöll det grå sand och fnyk av sot, kol samt rikligt med skärviga stenar. Ca 0,15 x 0,15 m stora.	Möjlig kokgrop
188	Härd	0,7 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
189	Härd	0,9 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
190	Härd	1,1 x 0,9	Ej undersökt	Oval härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
191	Grop	0,5 x 0,45	Ej undersökt	Cirkulär mörkfärgning innehållande mörkbrun sand.	Möjligt stolphål
192	Stolphål	0,35 x 0,3	0,1	Cirkulär mörkfärgning, konkava nedgrävningskanter och plan botten. Fyllningen bestod av gråbrun sand med en koncentration med kol i anläggningens mitt. Innehöll enstaka skärvig sten som var upp mot 0,1 x 0,08 – 0,08 x 0,04 m.	Stolphål
193	Härd	0,9 x 0,7	0,07	Aningen orgelbunden form i plan. Anläggningen hade konkava nedgrävningskanter, plan botten. Fyllningen bestod av ljus brunröd sand med spridda koncentrationer av kol. Innehöll enstaka storleksmässigt mindre skörbrända stenar, ca 0,05 x 0,05 m.	Härdbotten
194	Utgår	Utgår	Utgår	Utgår, rotfärgning.	Utgår
195	Härd	0,75 i diameter	Ej undersökt	Tunn cirkulär härd innehållande gråbrun lera, kol, sot och enstaka skärvsten.	Härdbotten
196	Härd	0,9 x 0,7	Ej undersökt	Tunn oval härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härdbotten
197	Härd	0,9 i diameter	Ej undersökt	Tunn cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härdbotten
198	Härd	1,6 x 1,2	0,13	Oval form i plan, ojämn botten, konkava sidor. Fyllningen bestod av kol, sot och skärvsten.	Härd
199	Härd	0,55 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
200	Härd	0,4 i diameter	Ej undersökt	Tunn cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härdbotten
201	Härd	1 x 0,9	Ej undersökt	Tunn cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härdbotten
202	Härd	1,3 x 1,2	Ej undersökt	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
203	Stolphål	0,35 i diameter	0,09	Cirkulär mörkfärgning i plan, skålformad profil. Fyllningen utgjordes av aningen lerig silt.	Stolphål
204	Härd	0,9 x 0,55	0,1	Oval, aningen åtta format, härd innehållande kol, sot och skärvsten. Relativt plan botten i profil, skörbrända och skärviga stenar i fyllningen som vilade på en bädd av sot och kol.	Härd
205	Härd	0,75 x 0,7	Ej undersökt	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
206	Härd	1,1 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
207	Härd	1,1 i diameter	Ej undersökt	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
208	Härd	2,4 x 1,5	Ej undersökt	Oval härd, aningen oregelbunden i plan. Innehöll skärvig sten, kol och sot.	Härd
209	Härd	1 x 0,88	Ej undersökt	Oval härd, innehöll skärvsten, kol och sot. Tunn linns.	Härdbotten

Bilaga 2. Anläggningsbeskrivning, forts.

Anläggnings ID	Typ	Storlek i plan (m)	Djup/höjd (m)	Beskrivning	Tolkning
210	Härd	2 x 1,18	0,3	Oval härd, innehöll skärvsten, kol och sot. I profil hade anläggningen sluttande sidor och en plan botten. Fyllningen utgjordes av större skörbrända och skärviga stenar, ca 0,4 x 0,3 x 0,2 m. De största stenarna befann sig i anläggningens utkanter. I öster uppvisade härden en yttre fyllning bestående av brun sand med inslag av kol. Tolkas utgöra två olika aktiviteter som berör samma anläggning.	Härd
211	Härd	1,4 x 1	Ej undersökt	Oval härd, innehöll skärvsten, kol och sot.	Härd
212	Härd	0,5 x 0,4	Ej undersökt	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten. Delvis skadad av rötter.	Härd
213	Härd	0,9 x 0,8	0,15	Cirkulär härd innehållande kol, sot och skärvsten. En lins av kol, störd av många rötter. Enstaka skörbrända stenar.	Härd
214	Härd	0,6 x 0,45	Ej undersökt	Oval härd innehållande kol, sot och skärvsten.	Härd
215	Stolphål	0,44 x 0,35	0,15	Cirkulär mörkfärgning. Fyllningen utgjordes av mörkbrun sand. Anläggningen hade i snitt raka sidor och rundad botten. Fyllningen utgjordes av mörkbrun sand med inslag av sot och kol.	Stolphål
216	Utgår	Utgår	Utgår	Utgår, dubbel inmätning samma som härd 120	Härd
217	Härd	1 i diameter	0,35	Rund härd/kokgrop som delvis överlagrar norra delen av härd 184. Anläggningen hade konkava sidor och rundad botten. Fyllningen gav uttryck för att extrem hetta uppnåts i anläggningen då en orange lins med eldpåverkad sand löpte i anläggningens botten. Ovanför denna lins observerades ett lager med kol och ovanför detta sand något som kan antyda att anläggningen rensats ur och fylts igen. Därefter ovanpå denna sand kom ytterligare en lins med kol i anläggningens mitt. Något som kan indikera att anläggningen använts en sista gång. Då för att fungera som en mindre härd.	Härd

BILAGA 3. FYNDTABELL

Fynd-nr	Schakt-nr	Anläggnings-nr	Typ	Material	Beskrivning
1000:582	Matjord	1000, matjord	Spetsnackig yxa	Bergart/grönsten	Näst intill intakt spetsnackig trindyxa i grönsten med slipad egg. Eggen är fränsett ett fåtal jack helt intakt. Kroppen har ett antal jack i sig och längs med ena långsidan har yxan blivit slipad. 0,15 x 0,03 meter. Lågovalt tvärsnitt. Avsmalnande ände som slutar i en rundad spets. Dateras till slutet av mesolitikum och början av neolitikum, ca 4000–3700 f.Kr
1000:1347	Matjord	1000, matjord	Kniv	Järn	knivblad i järn. Osäker datering troligtvis nyare tid. 0,10 x 0,015 meter. Fydet kasserades efter dokumentation.
1000:1349	Matjord	1000, matjord	Slipsten	Sten	Slipsten i okänt material. Två slipytor synliga. 0,1 x 0,09 meter.
1000:1652	Matjord	1000, matjord	Glaspärla	Glas	En orerad glaspärla, platta ryggar. Två röda band längs med båda ryggarna i mitten ett vitt vågit sträck mot blå bakgrund. Kan utifrån Callmer 2003 dateras till 710–750 e.Kr. 0,01 i diameter, 0,005 meter höjd.
1000:1655	Matjord	1000, matjord	Muskötkula	Bly	Rund blykula med gjuttapp ca 0,02 meter i diameter.
176:814	529	176	Keramik	Keramik	Bit keramik som blivit sekendurärbränd antagligen av härden där den påträffades. Har en hlättat ytbehandling. Strykspår på insidan. Datering mellan brons-äldre järnålder, dock osäker. 0,03 x 0,01 meter.

BILAGA 4. ARTLISTA MAKROFOSSIL

Anl-nr/prov-nr	105/ 1632	109/ 1632	112/ 1598	113/ 1597	145/ 1564	147/ 1566	151/ 1583	162/ 1631	164/ 1600	184/ 1653	192/ 1595	193/ 1594	198/ 1593	204/ 1599	210/ 1602	213/ 1601	215/ 1584	216/ 1654	217/ 1654
Mängd kol	+++	++	+++	+++	++	+++	++	+++	+++	(+)	+++	+++	++	+++	++	++	++	++	++
Bioturbation	++	+	+	++	+	+	++	++	++		++	+	++	+	+				+
Vedart																			
Ask				x															
Björk				x	x	x		x								x		x	x
Ek	x	x		x	x		x							x	x	x	x		x
Gran			x						x							x			
Hassel				x		x										x			
Tall	x					x	x				x	x	x		x			x	x
Vide						x													
Obestämt kol		x	x	x	x	x	x	x		x			x		x	x	x	x	x
Lämpligt för ¹⁴ C	Tall	Tall	Gran	Hassel	Björk	Hassel	Tall	Björk	Gran	Obest kol	Tall	Tall	Tall	Ek	Tall	Hassel	Ek	Björk	Björk

(+) ringa förekomst, + enstaka bitar, ++ god förekomst, +++ riklig förekomst

BILAGA 5. ¹⁴C-DATERINGAR

International Chemical Analysis Inc.
10585 NW 53rd ST.
Sunrise, FL 33351

Summary of Ages

Submitter Name: Hampus Norrgren

Company Name: Arkeologikonsult

Address: Optimusvagen 14 19434 Upplands Vasby Sweden

ICA ID	Submitter ID	Material Type	Pretreatment	Conventional Age	Calibrated Age
18C/0543	145;1564	Charcoal	AAA	1850 +/- 30 BP	Cal 60 - 230 AD
18C/0544	217;1654	Charcoal	AAA	1720 +/- 30 BP	Cal 240 - 400 AD
18C/0545	198;1593	Charcoal	AAA	1510 +/- 30 BP	Cal 420 - 500 AD (19.7%) Cal 510 - 670 AD (75.5%)

- Calibrated ages are attained using INTCAL13: **IntCal13 and Marine13 Radiocarbon Age Calibration Curves 0–50,000 Years cal BP**. *Paula J Reimer, Edouard Bard, Alex Bayliss, J Warren Beck, Paul G Blackwell, Christopher Bronk Ramsey, Caitlin E Buck, Hai Cheng, R Lawrence Edwards, Michael Friedrich, Pieter M Grootes, Thomas P Guilderson, Hafliði Haflídason, Irka Hajdas, Christine Hatté, Timothy J Heaton, Dirk L Hoffmann, Alan G Hogg, Konrad A Hughen, K Felix Kaiser, Bernd Kromer, Sturt W Manning, Mu Niu, Ron W Reimer, David A Richards, E Marian Scott, John R Southon, Richard A Staff, Christian S M Turney, Johannes van der Plicht. Radiocarbon 55(4), Pages 1869-1887.*
- Unless otherwise stated, 2 sigma calibration (95% probability) is used.
- Conventional ages are given in BP (BP=Before Present, 1950 AD), and have been corrected for fractionation using the delta C13.

Rapporter från Arkeologikonsult 2018:3139